

Orijinal Soru: Klinik Bilimler 191

191 Zamanında 3.200 g normal spontan vajinal yolla doğan 1 aylık erkek bebek; acil servise kilo alamama, kusma, emmede bozulma ve uyku hâli nedenleriyle getiriliyor. Anne ve babasının kuzen olduğu öğreniliyor. Fizik muayenesinde genel durum orta, %5-7 dehidratasyon ve vücut ağırlığı 3.100 g olarak saptanıyor. Laboratuvar incelemesinde serum sodyum düzeyi 118 mEq/L, serum potasyum düzeyi 6,5 mEq/L, açlık kan glukozu 45 mg/dL ve üre, kreatinin, AST, ALT ve hemogram değerleri normal bulunuyor.

Bu hasta için en olası tanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kistik fibrozis
- B) Sepsis
- C) Adrenal yetmezlik
- D) Gastrointestinal sistem obstrüksiyonu
- E) Yetersiz anne sütü alımı

Doğru Cevap:C

DERS NOTLARIMIZDAN REFERANSLAR

(Bu referanslar; soru kitabı Tüm Tus Soruları, Kamp notlarımız ya da non spesifik slaytlardan DEĞİL, sadece güncel ders notlarımızdan verilmiştir. Bu notları şubelerimizde kolayca edinip, referansları kontrol edebilirsiniz.)

İLGİLİ NOTLAR

tek bir

var...

püf

size sunmak

maksimum

soruyu yaptırmak...

Buyrun bir örnek

daha...

Klinik Bilimler 191. soru
Pediatri 2022 ders notu 3. Fasikül Sayfa 747

Klinik:

Primer adrenal yetmezlikte semptom ve bulgular:

- Hipergumentasyon
- Hipoglisemi, ketosis
- Hipotansiyon
- Dehidratasyon
- Hiponatremi
- Hiperkalemi
- Metabolik asidoz
- Normokrom normositer anemi, nötropeni, lenfositoz, eozinofili
- Plazma renin aktivitesinde artış, idrar sodyum ve klorunda artış-potasyumda azalma

Tanı:

- Bazal (sabah) kortizol değeri düşük ve ACTH yüksek ise; **primer adrenal yetmezlik** düşünülür.
- Bazal kortizol düşük (<5 mg/dL) olduğu halde ACTH artmamış ise **sekonder (santral) adrenal yetmezlik** düşünülür.
- **Konjenital adrenal hiperplaziden** (21 hidroksilaz eksikliği) şüpheleniliyor ise plazma 17-OH progesteron seviyesi ölçülmelidir.

Adrenal Yetmezlikte Kullanılan Testler:

Klinik Bilimler 191. soru
Pediatri 2022 ders notu 3. Fasikül Sayfa 748

KONJENİTAL ADRENAL HİPERPLAZİ (KAH)

- Enzim defektleri otozomal resesif geçer. Adrenal steroidogenezdeki bozukluk, glukokortikoid sentezinde bozulma ve androjen-mineralokortikoid sentezinde bozulmalara neden olur.
- **En sık görülen enzim eksikliği 21 hidroksilaz enzim eksikliğidir** (olguların %90'dan fazlası). Bu enzimin eksikliğinde glukokortikoid ve mineralokortikoid sentezi bozulmakta, androjen sentezi artmaktadır.
- Artan androjenler dişi dış genital yapılarında (labialar, klitoris, vajinanın 2/3 alt kısmı)

21 Hidrosilaz Eksikliği:

Klasik tip:

- Tuz kaybettiren form ve basit virilizan form olmak üzere iki alt formu vardır.

Tuz kaybettiren form

- Klasik tiplerin %70'ini oluşturur. Enzim aktivitesi yoktur.
- Bu formda enzim aktivitesi hiç bulunmamaktadır ve bu nedenle glukortikoid ve mineralokortikoid sentezi yapılamamaktadır.
- Bu hastalar yeniden doğan döneminde tipik olarak 10-14. günlerde emmeme, kusma, dehidratasyon, letarji, konvulsyon gibi bulgularla başvurur.
- Fizik muayenede kız çocuklarında **belirsiz dış genital yapı (ambiguous genitalia)** ve her iki cinsiyette ACTH artışına bağlı hiperpigmentasyon gözlenir.
- Laboratuvarında **"tuz kaybına"** ait hiponatremi, hiperpotasemi, metabolik asidoz ve glukokortikoid eksikliğine ikincil hipoglisemi gözlenir.

- Tanısal özellik **17-OH progesteronun çok yüksek** olmasıdır.

- Ketonazot: LTP 1450, 17-OH, 17-KU tiazid抑制asyonu

Adrenal yetmezlik klinik bulgular:

- Glukokortikoid eksikliğine bağlı semptom ve bulgular
  - Halsizlik, yorgunluk
  - Kilo kaybı, anoreksi
  - Miyalji, eklem ağrısı
  - Ateş

473

TUS HAZIRLIK MERKEZLERİ

- Normokromik anemi, lenfositoz, eozinofili
- Hipoglisemi
- Kan basıncında düşüklük, postural hipotansiyon
- Hiponatremi
- Mineralokortikoid eksikliğine bağlı semptom ve bulgular
  - Karin ağrısı, bulantı ve kusma
  - Baş dönmesi, postural hipotansiyon, kan basıncında düşüklük
  - Tuz yeme isteği
  - Kreatinin artışı (volum kaybına bağlı)
  - Hiponatremi, hiperkalemi, metabolik asidoz
- Adrenal androjen eksikliğine bağlı semptom ve bulgular:
  - Enerji kaybı
  - Kadınlarda kuru cilt, libido kaybı, aksiller ve pubik kolların kaybı
- Hiperpigmentasyon (artmış ACTH'ya bağlıdır, primer adrenal yetmezlikte olur)
- Akut adrenal krizde kronik bulgulara ek olarak **ateş, şok, karın ağrısı**, apati ve krizin ağırlığına göre bilinc değişiklikleri olur.
- Radyolojik bulgular:
  - Küçük kalp (**damla kalp**)
  - Adrenal bölgede kalsifikasyon

Primer Adrenal Yetmezlikte Klinik

Semptomlar	Sıklık (%)	Bulgular	Sıklık (%)
Halsizlik, yorgunluk	100	Kilo kaybı	100
İştahsızlık	100	Hiperpigmentasyon	94
Gastrointestinal semptomlar	92	Hipotansiyon	88-94
Bulantı	86	Vitiligo	10-20
Kusma	75	Laboratuvar bulguları	Sıklık (%)
Konstipasyon	33	Elektrolit bozuklukları	92
Abdominal ağrı	31	Hiponatremi	88
Diyare	16	Hiperkalemi	64
Baş dönmesi	12	Hiperkalsemi	6
Kas veya eklem ağrısı	13	Azotemi	55
		Anemi	40
		Eozinofili	17